

Õppekava ideekavand ja õppe avamise vajalikkuse põhjendus

Kutseõppeasutuse nimi: Eesti televisiooni- ja filmi kolledž

Kontaktisik (nimi ja e-posti aadress): Andres Eelmaa, andres.eelmaa@etfk.ee

ÕPPEKAVA IDEEKAVAND

(ideekavand on aluseks
õppekava koondfaili
koostamiseks)

1. **Õppekava nimetus** Video- ja helirežii õppekava
2. **Millisesse õppekavarühma (ISCED-2013) kavandata** õppekava kuulub?
0211 Audiovisuaalsete tehnikate ja meedia tootmise õppekavarühm
3. **Kas soovitakse koostada esmase kutseõppe või jätkuõppe õppekava?**
Kui jätkuõppe õppekava siis, millisele kvalifikatsioonitasemele vastava kutse või vastavate kompetentside olemasolu on õpingute alustamise eelduseks (esitada kutse nimetus ja EKR tase, nõuded eelnevale töökogemusele vms)?
4. taseme kutseõppe esmaõpe.
4. **Missuguse kutseõppe liigi ja millise õppe mahuga õppekava kavandatakse?**

Keskhariduse baasil. 4. tase.
120 EKAP
5. **Millel põhineb õppekavaga kavandatava õppe sisu (kutseõppe sisend)?**
Kas õppekava on seotud kehtiva kutsestandardiga?

Õppe sisu põhineb tööturu ja koostööpartnerite vajadustest.
Õppekava on seotud [helindaja 4. taseme](#) ja [teleoperaatori 4. taseme](#) kutsestandardiga.
6. **Millises õppevormis kavandate õpet läbi viia?**
Statsionaarne päevaõpe.
7. **Milline on õppekavaga määratud õppe eesmärk?**
Õpetusega taotletakse, et õpilane omandab helindaja ja videomonteeriija 4.taseme kompetentsid ning loob eeldused õpingute jätkamiseks ja elukestvaks õppeks.
8. **Millised õpiväljundid õppija õppe käigus omandab? (või millised on õppe käigus kujundatavad kompetentsid?)**
 - Õpilane kujundab visuaalseid ja interaktiivseid multimeedialahendusi kasutades graafika-, animatsiooni- ja videotöötlustarkvara.
 - Õpilane loeb ja analüüsib kliendi lähteülesannet ja kavandab sellele vastava disaini või video lahenduse.
 - Õpilane loob ja monteeri video- ja helimaterjale, kasutades professionaalset tarkvara (erinevad Adobe tarkvara programmid).
 - Õpilane töötab meeskonnas ja suhtleb tellijatega, et viia ellu loovprojekte.
 - Õpilane järgib autoriõiguse ja andmekaitse nõudeid multimeedia projektide loomisel.

Palun põhjendage

1. **Miks on vajalik koostada kutsehariduse tasemeõppe (esmase kutseõppe või jätkuõppe) õppekava? Miks ei ole võimalik õpet läbi viia täienduskoolitusena?**

Kutsekeskhariduse tasemeõppe õppekava koostamine on vajalik, kuna antud eriala on mahukas ja vajab põhjalikku käsitlust, mida ei ole võimalik saavutada lühiajalise täiendkoolituse kaudu.

Tasemeõppe õppekava võimaldab õppijatel omandada terviklikku arusaama erialast, mitte ainult kitsast spetsialiseerumist ühes valdkonnas.

Kutsekeskhariduse omandamine tagab õppijatele kvalifikatsiooni, mida tööandjad tunnustavad.

Lisaks omandab õppija ka üldpädevusi (nt projektijuhtimine, koostööoskused, ettevõtlus), mis aitavad lõpetajatel paremini tööle asuda või ettevõtlusega alustada.

Kutsehariduse tasemeõppe oluline osa on erialane praktika, mis võimaldab õppijatel oma oskusi reaalses töökeskkonnas rakendada, täiendkoolitustel sellist praktilist kogemust tavaliselt ei pakuta.

Kutseõppe läbimine loob võimaluse jätkata haridusteed rakenduskõrghariduses või ülikoolis.

2. Miks on valitud just selline kutseõppe liik (kvalifikatsioonitase) ja õppe maht?

Valitud on 4. tase, kuna tegu on esmaõppega ning õppimise eelduseks on keskharidus. Praktika maht on vähemalt 50% kogu õppest.

Õppemaht on 120 EKAP, mis koosneb teoreetilisest õppest ning praktikast. Suurem rõhk on praktilisel ehk õppija õpib töökohal. Erinevate tehnoloogiate ja töötlemismeetodite pidev areng nõuab, et õpingud oleksid piisavalt mahukad ja asjakohased. Õppe maht võimaldab tutvuda uusimate arengutega ja omandada mitmekülgseid oskusi, mis on vajalikud töötamiseks nii kohalikel kui ka rahvusvahelistel turgudel. Mahu määramisel on ka arvestatud, et õppija suudaks omandada erialaseid oskusi, mis on olulised tuleviku töökohtade ja projektide edukaks elluviimiseks.

Antud kvalifikatsiooni tase ja maht on valitud eesmärgiga tagada, et õpilane omandaks vajaliku süvitsi minema erialase väljaõppe, mille abil on ta valmis tegutsema video- ja helirežii valdkonnas kõrgel professionaalsuse tasemel.

3. Kuidas kavandatakse õppevorm arvestab õppe sihtrühma vajadusi?

Õpe toimub kindlas keskkonnas, mis on varustatud vajaliku inventariga ning seeläbi toetab õpilase õppimist. Lisaks tagab see võimaluse grupitööks, mis on oluline koostöö ja sotsiaalse õppimise toetamiseks.

Statsionaarne õpe pakub selget struktuuri ja rutiini, mis aitab õpilastel oma aega paremini planeerida ja oma õpingutes motiveeritud püsida.

4. Millise regulaarsusega kavandatakse õppesse vastuvõttu korraldada? Milline on kavandatava õpperühma suurus?

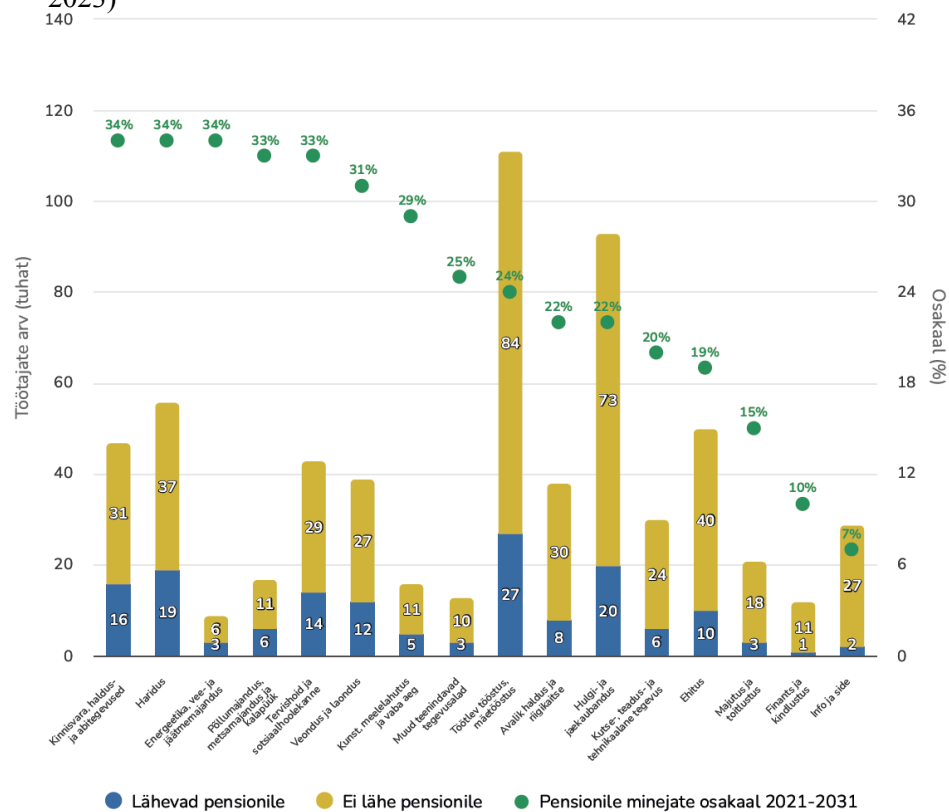
Vastuvõtt toimub üle kahe aasta, kuna video- ja helirežii eriala spetsiifika ja valdkonna tehnilised nõudmised eeldavad väiksemat õpperühma, mis tagab kvaliteetse õppe ja õpilaste individuaalse tähelepanu ja juhendamise.

Samuti võib tekkida probleem praktikavõimaluste nappusega, kuna piirkonnas on piiratud arv praktikakohti, eriti kui erialade ja koolide praktikandid

	konkureerivad samal ajal. See võib mõjutada õpingute kvaliteeti ja õpilaste õpikogemust, kuna praktika on oluline osa kutseõppe programmist. Kavandatava õpperühma suurus on 15 õpilast. Selline rühma suurus suurendab võimalusi individuaalseks juhendamiseks ja tagab, et iga õpilane saab piisavalt tähelepanu nii teooriatundides kui ka praktilistes ülesannetes. Väike õpperühm on eriti oluline valdkonnas, kus õpilased vajavad tehniliste oskuste arendamiseks tugevat praktilist ja loovat juhendamist.
Sihtrühma iseloomustus	1. Kes on õppe sihtrühmaks (eelnev haridustase ja/või töökogemus jms)? Õppe sihtrühmaks on inimesed, kelle on eelnev/vähene (töö)kogemus helirežii ja videomontaaži valdkonnas ning, kes soovivad ennast selles valdkonnas rohkem täiendada ja sellel erialal tööd leida. Eelnevaks nõutud haridustasemeks on keskharidus. 2. Kui suur on õppe potentsiaalne sihtrühm piirkonnas, üle-eestiliselt? Tulevikus töökohtade arv filmi- ja televisiooni sektoris veidi kasvab, kuna järjest rohkem eksporditakse tehnilist teostust. Teenust tellitakse välisturult n-ö alltöövõtuna. Ringhäälingus jääb töökohtade arv samaks, kuid samas lõpetajaid jätkub töökohtade täitmiseks, kasvab vajadus tehnilise teostuse oskuste ja teadmiste järele.
Tööturu vajadus¹	1. Milline on tööjõuvajaduse prognoos piirkonnas, üle-eestiliselt? Millises ajalisel määrdmes on see määratud? Tööjõuvajaduse prognoosi kohaselt on tööjõudu enim vaja <u>Harju- ja Tartumaal</u>, kuna peale õppekava läbimist on just nendes maakondades kõige rohkem tööpakkujaid, mis nendel erialadel edaspidi suudavad õppekava läbinud inimestel ennast tööle rakendada. Vastavalt OSKA üldprognoosile on aastatel 2022-2031 tööjõu vajadus <u>suurem</u>, kui tööturule sisenevad põlvkond seda suudaks katta (Rosenblad et al., 2023). Eraldi tooks välja OSKA uuringus joonise (vt joonis 1), kus “Kunsti, meelelahutuse ja vaba aja valdkonnas” on oodata 29% tööjõu pensionile minemist.

¹ Arvuliste andmete väljatoomisel palume viidata ka andmete allika(te)le.

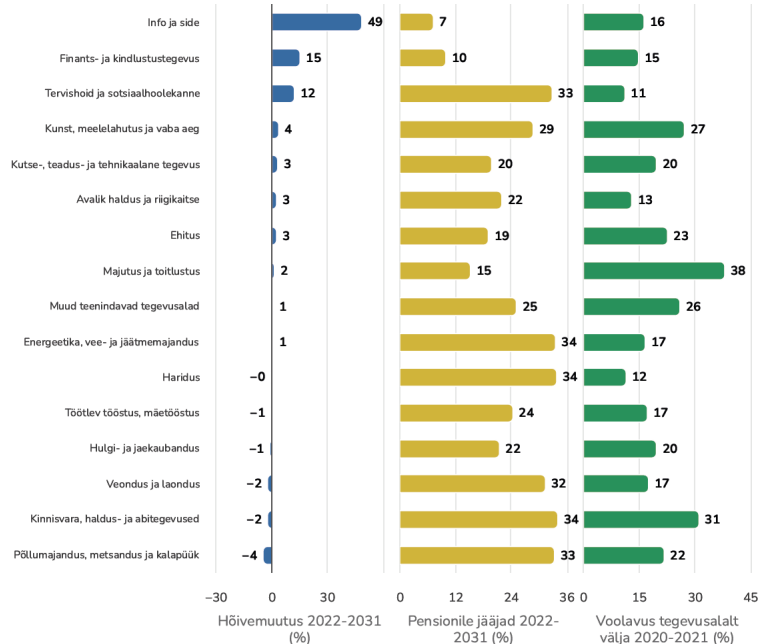
Joonis 1. Pensionile jääjate asendusvajadus tegevusalati 2021–2031. (Rosenblad et al., 2023)

Allikas: Statistikaamet, OSKA prognoos

Lisaks sellele on OSKA (2023) uuring toonud välja aastatel 2021-2022 toimunud voolavuse alalt, mis oli 27% (vt joonis 2)

Joonis 2. Töökohtade arvu prognoositud muutus 2022–2031, pensionile jääjate osakaal 2022–2031 ja voolavus aastast tegevusalati (Rosenblad et al., 2023).

Allikas: Statistikaamet, autorite arvutused, OSKA prognoos

2. Milliste piirkondlike ettevõtete tööjõuvajadust kavandatakse õpe aitab leevendada?

Õppekava aitab leevendada töö vajadust eelkõige ettevõtete seas, kes tegelevad erinevate meedia väljundite levitamisega (nt ERR, Postimees Grupp, TV3 Grupp).

Lõpetajate tööle rakendamise ja edasiõppimise võimalused

1. Millised on õppekava lõpetajate tööle rakendamise võimalused piirkonnas ja üle-eestiliselt?

Tööd leiab enamasti Harju- ja Tartumaal ning samuti välismaal.

2. Millised on lõpetajate edasiõppimise võimalused (tuua välja õppeasutused ja õppekavad)?

Tartu Ülikooli eriala “ajakirjandus ja kommunikatsioon” bakalaureuseõpe.

Tallinna Ülikooli Balti filmi, meedia ja kunstide instituut (BFM) “audiovisuaalne meedia” bakalaureuseõpe

Tallinna Ülikooli Balti filmi, meedia ja kunstide instituut (BFM) “filmikunst” bakalaureuseõpe

Kõrgem Kunstikool Pallas “meedia ja reklaamidisain” rakenduskõrgharidus

Õppekava seosed õppekavasüsteemiga

1. Millised on seosed kavandatava õppekava ning teiste samasse õppekavarühma kuuluvate õppekavade vahel nii oma õppeasutuses kui teistes õppeasutustes

Selle õppekava moodulid kattuvad osaliselt ka teiste õppeasutuste õppekavadega. Näiteks Tallinna Polütehnikumi multimeedia spetsialisti õppekavaga.

2. Kas samal või sarnasel õppekaval ja kutseõppe liigil toimub õpe mõnes teises õppeasutuses?

Sarnasel õppekaval toimub, kuid mitte sarnasel kutseõppe liigil (toimub bakalaureuse- ja rakenduskõrghariduses).

	3. Miks ei kata olemasolevad õppekavad samas õppeasutuses või teistes õppeasutustes koolitusvajadust? Õppekava pakub põhjalikke baasteadmisi video- ja helirežii valdkonnas, andes õpilastele laialdased teadmised kõigi oluliste erialaste aspektide kohta. Teistes õppeasutustes olevad õppekavad keskenduvad kitsamale erialale või spetsialiseerumisele, pakkudes rohkem süvitsi minevat õpet vaid teatud valdkonna osa kohta. Seetõttu ei kata teistes koolides pakutavad õppekavad kogu valdkonna laiapõhjalisi vajadusi, samas kui antud õppekava valmistab õpilased ette tööhõiveks laiemates video- ja helirežii valdkondades, pakkudes terviklikumat ja mitmekesisist õpikogemust.
Info partnerite kohta	1. Kes on olnud peamised partnerid õppekava ideekavandi väljatöötamisel? Milline on olnud erinevate partnerite roll selles protsessis? Peamised partnerid õppekava ideekavandi väljatöötamisel on Eestis tegutsevad meediamajad (ERR, Postimees Grupp, TV3 Grupp, Eesti Filmi Instituut, Eesti Kinoliit). Partnerite roll õppekava väljatöötamisel on anda nõu, milliseid õpiväljundeid peaks inimene, kes sellel õppekaval õpib läbinud olema. Samuti on partneritel väga suur roll õppekava praktilises pooles, kuna nad aitavad koolil enda meediamajades läbi viia praktikaülesandeid. 2. Millist sisendit on partneritelt saadud või kavatsetakse saada õppekava väljatöötamisel ja õppe läbiviimisel? Partnerid on öelnud, et oluline õppekava planeerimisel on see, et inimesed saaksid piisavalt praktikat ning saaksid terve õppeprotsessi jooksul enda õpitut oskusi praktiliselt proovida ja läbi katsetada.
Ressursid õppebaas (ruumid, töövahendid, materjalid) ja õpetajad	Koolil on olemas vajalik õppebaas sh seadmed jm töövahendid õppetöö läbiviimiseks kavandataval erialal? JAH. Monteerimiseks on vaja arvuteid ja õppetööks vajalikku tarkvara, mis on koolil olemas. Vastavalt kokkulepetele partneritega (praktika asutused) toimub suurem osa praktilisi ülesandeid koostööpartnerite juures, kellel on olemas kogu vajalik tehnika lõplikuks väljaõppeks. Kool peab soetama vastava tarkvara (Adobe tarkvara programmid). Palun iseloomustage lühidalt õpet läbi viima hakkavate kutseõppeasutuse õpetajate sh kaasatavate spetsialistide kvalifikatsiooni ja kogemusi õppekava kontekstis. Õpet viivad läbi inimesed, kellel on eelnev ja pikaajaline kogemus heli- ja videorežii valdkonnas.

Kasutatud allikad:

Rosenblad, Y., Leoma, R., Krusell, S., & SA Kutsekoda. (2023). *OSKA üldproгноos 2022-2031: Ülevaade Eesti tööturu olukorrast, tööjõuvajadusest ning sellest tulenevast koolitusvajadusest.*

<https://uuringud.oska.kutsekoda.ee/uuringud/oska-uldproгноos>